Lietas arhīva Nr. K77-0825-22/122
ECLI:LV:RPT:2022:1024.11095047721.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 24.oktobrī

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese Dz.Zemitāne,
piedaloties prokurorei I.Rudzītei,
aizstāvim zvērinātam advokātam G.Barakam,
cietušā pārstāvjiem zvērinātam advokātam G.Dirnēnam, zvērināta advokāta palīgam N.Durevskim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/,

apsūdzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu, šādos apstākļos:

2021.gada 24.aprīlī ap plkst. 22.00, /pers. A/ tirdzniecības centra /Nosaukums A/ stāvlaukumā, /adrese/, būdamam neapmierinātam ar viņa sniegto pakalpojumu /pers. B/ samaksas apmēru, dusmu un personīgu motīvu vadīts, nolēma nodarīt /pers. B/ miesas bojājumus. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ piegāja pie /pers. B/, kurš atradās viņam piederošā transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, blakussēdētāja puses sēdeklī, satvēra viņu aiz apģērba un tīši, mērķtiecīgi ne mazāk kā divas reizes iesita pa /pers. B/ seju, un pēc tam no notikuma vietas aizgāja.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajam /pers. B/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi – galvas sasitums ar zemādas izplūdumiem ap kreiso aci, labās acs iekšējā kaktiņa apvidū, asinsizplūdumu zem kreisās acs ābola konjunktīvas, ādas nobrāzumiem uz kreisā deguna spārna, pakauša apvidū, deguna kaula lūzumu, kreisās orbītas iekšējās un apakšējās sienas lūzumu. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ar norādītajām darbībām /pers. A/ ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ saprata celtās apsūdzības būtību un savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā atzina pilnībā, paskaidroja, ka daļēji atzīst cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju, un proti, atzīst cietušajam izmaksāto juridiskās palīdzības administrācijas valsts kompensāciju 1250 *euro* apmērā, atzīst cietušā materiālā kaitējuma kompensācijas apmēru 464,93 *euro* un cietušā morālā kaitējuma kompensāciju atzīst 2 500 *euro* apmērā, pārējā daļā morālā kaitējuma kompensāciju neatzina un pieteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Tiesa noklausoties prokurores, aizstāvja un cietušā pārstāvju viedokli, un ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā un tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā, veicot pierādījumu pārbaudi tikai daļā par pieteiktās kompensācijas apmēru.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.pantu apsūdzētā /pers. A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā ir pilnībā pierādīta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt nosakot soda mēru, saskaņā ar minētā panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš ir Latvijas Republikas nepilsonis, dzimis /datums/, ar pamatizglītību, neprecējies, apgādībā esošu personu nav, pašnodarbinātais, deklarētā dzīvesvieta /dzīvesvieta/ agrāk administratīvā kārtā sodīts, krimināli sodīts vienu reizi, uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi sodāmība dzēsta.

Tiesas izmeklēšanā tiesa pārliecinājās, ka apsūdzētais nožēlo izdarīto, ir sapratis izdarītā sekas. Apsūdzētais agrāk sodīts, sodāmība dzēsta, pašnodarbinātais, ir deklarētā dzīvesvieta, minētais liecina, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas cēlonis nav nelabvēlīgi sociālie vai ģimenes apstākļi, bet drīzāk apsūdzētā neapdomība.

Nodarījuma kaitīgums ir svarīgākā noziedzīga nodarījuma pazīme, kas izpaužas tajā apstāklī, ka noziedzīgais nodarījums apdraud personu svarīgas intereses tādā apmērā, ka nepieciešams pret šo nodarījumu vērsties ar krimināltiesību līdzekļiem. Atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīguma pakāpei Krimināllikuma Sevišķās daļas pantā vai panta daļas sankcijā paredzēti soda veidi un to apmērs, kas draud par konkrēto noziedzīgo nodarījumu (*sk. U.Krastiņš. V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 48.-49.lpp.*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas klasificējams kā tīšs mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta nepārprotami izriet, ka apsūdzētais ar savām tīšām, prettiesiskām darbībām nodarījis vidēja smaguma miesas bojājumus cietušajam, apdraudot cietušā veselību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tiesa nekonstatē Krimināllikuma 48.panta pirmajā daļā noteiktos atbildību pastiprinošos apstākļus.

Tāpat, nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētā tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam- viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana.

Ņemot vērā prokurora un aizstāvja viedokli par sodu, ievērojot soda veida ietekmējošos apstākļus, to, ka konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis, to, ka apsūdzētais realizēja tiesības uz sadarbību, un, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam nosakāms sods- sabiedriskais darbs uz 100 (viens simts) stundām.

Soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (*sk. U.Krastiņš. Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krimināltiesību jautājumos apkopojums ar komentāriem mūsdienu skatījumā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesas palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 2., 4.punkts, 172.-177.lapa*).

Sabiedriskais darbs ir atbilstošs gan apsūdzētā personībai, gan noziedzīgā nodarījuma raksturam, sabiedriskā darba izciešana būs audzinošs sods apsūdzētajam, tas motivēs apsūdzēto laboties, vienlaicīgi apsūdzētais pietiekami bargi izjutīs sabiedriskā darba sodošo funkciju. Šāds alternatīva soda veids sabiedrisko darbu veidā apsūdzētajam liks turpmāk pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

Pirmstiesas kriminālprocesā cietušais /pers. B/ pieteica kaitējuma kompensāciju (morālo kaitējumu un fiziskās ciešanas) 25 000 *euro* apmērā.

Uzsākot lietas iztiesāšanu cietušā pārstāvis G.Dirnēns iesniedza tiesai kompensācijas pieteikuma precizējumu, no kura izriet, ka cietušais uztur kopējo pieteikto kaitējuma kompensāciju 24 214,93 *euro* apmērā. Kaitējuma kompensācijas precizējumā cietušais norādīja, ka ar Juridiskās palīdzības administrācijas 2021.gada 20.septembra lēmumu Nr./lēmuma Nr./ nolemts viņam izmaksāt valsts kompensāciju 1250 *euro* apmērā, un ievērojot apstākli, ka minētos naudas līdzekļus viņš ir saņēmis, no iepriekš pieteiktās kaitējuma kompensācijas summas atņemami šie naudas līdzekļi un tādējādi nemateriālā kaitējuma kompensācijas summas apmērs ir 23 750 *euro*.

Turklāt cietušais precizēja kaitējuma kompensācijas pieteikumu par mantiskajiem zaudējumiem, norādot, ka sakarā ar viņam nodarītajiem miesas bojājumiem, bija nepieciešama ārstēšanās, ko cietušais apliecināja ar pieteikumam pievienotajiem čekiem, kopā 464,93 *euro* apmērā. Tādējādi kopējais kaitējuma kompensācijas apmērs ir 24 214.93 *euro*.

Apsūdzētais tiesas sēdē cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju atzina daļēji, proti, atzina cietušajam izmaksāto juridiskās palīdzības administrācijas valsts kompensāciju 1250 *euro* apmērā, atzina cietušā materiālā kaitējuma kompensācijas apmēru 464,93 *euro* un cietušā morālā kaitējuma kompensāciju 2500 *euro* apmērā, pārējā daļā morālā kaitējuma kompensāciju neatzina.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajai daļai kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Morālās kompensācijas apmērs ir tikai jānorāda.

Kriminālprocesa likuma 352.pantā noteikti kritēriji, kurus izvērtējot, tiesa nosaka atbilstoši kompensācijas apmēru gan attiecībā uz materiālo, gan morālo kaitējumu. No šā panta pirmās daļas izriet, ka, nosakot kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā:

1) radīto mantisko zaudējumu apmēru;
2) noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu;
3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;
4) morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu;
5) psihiskas traumas.

Nevienam no šiem kritērijiem nav lielāka prioritāte, tie vērtējami kopsakarā viens ar otru.

Kā izriet no lietas materiāliem, Juridiskās palīdzības administrācija ir izmaksājusi atlīdzību cietušajam /pers. B/ 1250 euro apmērā (lietas 150.lapa).

Tiesas sēdē prokurore, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 456.panta trešo daļu uzturēja kaitējuma kompensāciju 1250 euro apmērā, pamatojoties uz Juridiskās palīdzības administrācijas 2021.gada 20.septembra lēmumu Nr./lēmuma Nr./.

Likuma "Par valsts kompensāciju cietušajiem" 31.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju ir noziedzīga nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu.

Tiesa atzīst, ka izmaksātā kompensācija valsts labā piedzenama no apsūdzētā kā personas, kura atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un viņa darbības ir cēloniskā sakarā ar iestājušām sekām un izmaksāto kompensāciju cietušajam.

Tiesa, novērtējot cietušā pārstāvja sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, cietušā /pers. B/ iesniegto kaitējuma kompensācijas pieteikumu, kaitējuma kompensācijas precizējumu, cietušajam /pers. B/ Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto valsts kompensāciju 1250 *euro* apmērā, kā arī apdrošināšanas kompānijas AAS /Nosaukums B/ informāciju par kompensācijas atlīdzības pieteikumu kriminālprocesā par 2021.gada 24.aprīlī traumas rezultātā gūtajiem miesas bojājumiem /pers. B/, uzskata, ka cietušā pieteiktais materiālās kompensācijas apmērs 464,93 *euro* un morālās kompensācijas apmērs 23 750 *euro*, nav nosakāms, jo cietušais ir saņēmis valsts kompensāciju 1250 *euro* apmērā, un pieteiktā kaitējuma kompensācija nav samērīga ar noziedzīgā nodarījuma apstākļiem, sekām, izskaidrojot cietušajam tiesības sniegt prasību tiesā Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā. Kriminālprocesa likuma 350.panta ceturtā daļa noteic, ka pieprasot atlīdzību civiltiesiskā kārtībā, cietušais ir atbrīvots no valsts nodevas.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis- aizliegums izbraukt no valsts, un papildus drošības līdzeklis- aizliegums tuvoties un komunicēt ar /pers. B/,- pēc sprieduma spēkā stāšanās atceļams.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.pantu /pers. A/ ir nosakāms pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieteikties soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja notiesātajam nav deklarētās dzīvesvietas,- Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu no /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi 80,00 EUR (viens simts sešdesmit *euro*) par zvērināta advokāta darbu pirmās instances tiesā, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā- 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmajai daļai un 135.panta otrajai daļai elektroniskie dokumenti- 3 (trīs) CD matricas ar videonovērošanas kameru ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstājami glabāšanā pie krimināllietas materiāliem, jo tajos saturiski fiksētajai informācijai ir pierādījumu nozīme kriminālprocesā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 520., 527., 528.pantiem, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un noteikt sodu- sabiedriskais darbs uz 100 (viens simts) stundām.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli- aizliegumu izbraukt no valsts un papildus drošības līdzekli- aizliegumu tuvoties un komunicēt ar /pers. B/ - pēc sprieduma spēkā stāšanās atcelt.

/pers. A/ ir pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieteikties soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja notiesātajam nav deklarētās dzīvesvietas,- Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta.

Noteikt kaitējuma kompensāciju 1250 EUR (viens tūkstotis divi simti piecdesmit *euro)* apmērā par labu valstij sakarā ar cietušajam /pers. B/ izmaksāto valsts kompensāciju.

Piedzīt tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju 1250 EUR (viens tūkstotis divi simti piecdesmit *euro*) apmērā no apsūdzētā /pers. A/ par labu valstij, iemaksājot minēto naudas summu valsts budžeta kontā: saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, konta Nr.LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde- Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis- Vārds, uzvārds, valsts kompensācijas samaksa kriminālprocesā Nr.11095047721.

Cietušā/pers. B/ pieteikto materiālās kaitējuma kompensācijas 464,93 EUR (četri simti sešdesmit četri *euro*, 93 centi) un morālās kaitējuma kompensācijas 23 750 EUR (divdesmit trīs tūkstoši septiņi simti piecdesmit *euro*) pieteikumus atstāt bez izskatīšanas.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā procesuālos izdevumus 80,00 EUR (astoņdesmit *euro*) par zvērināta advokāta darbu pirmās instances tiesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā- 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Iemaksas rekvizīti- saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11095047721. Samaksu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas tiesas kancelejā.

Elektroniskos dokumentus- 3 (trīs) CD matricas ar videonovērošanas kameru ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, atstāt glabāšanā pie krimināllietas materiāliem.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā, Mazā Nometņu ielā 39, Rīgā.

Pilns spriedums pieejams no 2022.gada 1.decembra.

Tiesnese Dz.Zemitāne